

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 465

Warszawa, 10 czerwca 2020 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Śmiszka.

(-) Magdalena Biejat; (-) Wiesław Buż; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Marek Dyduch; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Maciej Gdula; (-) Hanna Gill-Piątek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Przemysław Koperski; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Robert Kwiatkowski; (-) Beata Maciejewska; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Monika Pawłowska; (-) Małgorzata Prokop-Paczkowska; (-) Andrzej Rozenek; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Anita Sowińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Anna Maria Żukowska.

Ustawa

z dnia ... 2020 roku

o zmianie ustawy Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950, 2129, z 2020 r. poz. 568, 875) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 119 § 1 otrzymuje brzmienie: "§ 1 Kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną wobec grupy osób lub poszczególnej osoby z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej, wyznaniowej lub z powodu bezwyznaniowości, jak również ze względu na płeć, tożsamość płciową, ekspresję płciową, wiek, niepełnosprawność bądź orientację seksualną, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.";
- 2) w art. 135 uchyla się § 2;
- 3) uchyla się art. 212-215 w całości;
- 4) w art. 256 § 1 otrzymuje brzmienie: "§ 1. Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub wywołuje albo szerzy nienawiść lub pogardę na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, płeć, tożsamość płciową, ekspresję płciową, wiek, niepełnosprawność bądź orientację seksualną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.";
- 5) art. 257 otrzymuje brzmienie: "Art. 257. Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu bezwyznaniowości, jak również ze względu na płeć, tożsamość płciową, ekspresję płciową, wiek, niepełnosprawność bądź orientację seksualną lub z takich powodów narusza

nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Proponowany projekt ustawy ma na celu przywrócenie równowagę pomiędzy koniecznością ochrony czci i dobrego imienia osób fizycznych oraz konstytucyjną zasadą wolności słowa. Art. 135 § 2 oraz art. 212 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950, 2129, z 2020 r. poz. 568, 875; dalej: "k.k.") w obecnym brzmieniu są niewspółmiernie restrykcyjne i w ocenie projektodawcy stanowią nadmierną ingerencję w sferę swobody wypowiedzi. Jednocześnie, projektodawca proponuje wypełnienie powstałej w ten sposób luki i zapewnienie skutecznej ochrony prawnokarnej przed przestępstwami popełnianymi z nienawiści (hate crimes) z uwagi na płeć, tożsamość płciową, wiek, niepełnosprawność oraz orientację seksualną.

Przepis art. 135 § 2 z uwagi na nieprecyzyjne sformułowanie definicji czynu zabronionego nastrocza trudności interpretacyjne, powodując, iż obywatel może nie być w stanie określić granicy pomiędzy dozwoloną krytyką a czynem noszącym znamiona znieważenia głowy państwa. Stanowi on ponadto nieuzasadnione uprzywilejowanie Prezydenta RP względem innych organów konstytucyjnych, których ochronie służą inne przepisy prawa, na przykład art. 226 § 3 k.k.. Przede wszystkim zaś penalizacja znieważenia Prezydenta RP stoi w sprzeczności ze współczesnymi standardami w zakresie wolności słowa. Zgodnie z linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka granice dopuszczalnej krytyki wobec polityków (a więc także Prezydenta RP) są szersze niż w stosunku do osób prywatnych, które nie prowadzą działalności publicznej.

Przepis art. 212 k.k. z kolei w sposób bezzasadny wprowadza sankcję karną w sytuacjach, w których z powodzeniem zastosować można przepisy prawa cywilnego o ochronie dóbr osobistych. Orzeczenie wyroku w sprawie z art. 212 k.k. stanowi nadmierną dolegliwość dla osób zajmujących się działalnością o charakterze publicznym z uwagi na odium, jakie niesie za sobą wyrok w sprawie karnej. Zagrożenie tego rodzaju sankcją może być wykorzystywane przez osoby publiczne do skutecznego ograniczania wolności słowa, jako że komentatorzy życie społecznego w obliczu tak drastycznych sankcji mogą czuć się niejako zmuszeni do zachowania milczenia. Biorąc

pod uwagę fakt, iż przepisy ustanawiające cywilnoprawną ochronę dóbr osobistych wprowadzają sankcje o charakterze pieniężnym, które, choć dotkliwe, nie niosą za sobą tak daleko idących skutków jak sankcja na gruncie prawa karnego, wydaje się, że art. 212 k.k. stanowi bezzasadną ingerencję w sferę wolności obywatelskich, stawiając osoby publiczne w nadmiernie uprzywilejowanej pozycji. Z przyczyn powyższych zatem zasadne wydaje się wyeliminowanie z polskiego porządku prawnego penalizacji czynów określonych w treści art. 135 § 2 oraz art. 212 k.k.

Wskazany cel ma jednoznacznie antydyskryminacyjny charakter, zgodnie z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z nr 78 poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.; dalej: "Konstytucja RP")

- zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek powodu (art. 32 ust. 2 Konstytucji RP),
- zasada równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 zd. pierwsze Konstytucji RP),
- nakaz traktowania wszystkich w równy sposób przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 zd. drugie Konstytucji RP).

Przywołane postanowienia Konstytucji RP znajdują też potwierdzenie w zobowiązaniach międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej. Należy w tym zakresie przywołać:

- 1) Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 roku, Nr 38, poz. 167), którego art. 26 stanowi:
 - a. "Art. 26. Wszyscy są równi wobec prawa i są uprawnieni bez żadnej dyskryminacji do jednakowej ochrony prawnej. Jakakolwiek dyskryminacja w tym zakresie powinna być ustawowo zakazana oraz powinna być zagwarantowana przez ustawę równa dla wszystkich i skuteczna ochrona przed dyskryminacją z takich względów, jak: rasa, kolor skóry, płeć, język, religia, poglądy polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, sytuacja majątkowa, urodzenie lub jakiekolwiek inne okoliczności";
- 2) Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (Dz. U. z 1977 roku, Nr 38, poz. 169), którego art. 2 ust. 2 stanowi:
 - a. "Art. 2.

- b. 2. Państwa Strony niniejszego Paktu zobowiązują się zagwarantować wykonywanie praw wymienionych w niniejszym Pakcie bez żadnej dyskryminacji ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, język, religię, poglądy polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, sytuację majątkową, urodzenie lub jakiegokolwiek inne okoliczności”;
- 3) Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 roku, Nr 61, poz. 284), której art. 14 stanowi:

Art. 14. Korzystanie z praw i wolności wymienionych w niniejszej Konwencji powinno być zapewnione bez dyskryminacji wynikającej z takich powodów jak płeć, rasa, kolor skóry, język, religia, przekonania polityczne i inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie bądź z jakichkolwiek innych przyczyn.

Wskazać należy, że wyżej wymienione przepisy nie doczekały się - jak dotąd – pełnego odzwierciedlenia w obowiązujących regulacjach prawno-karnych. Obecny stan ochrony prawno-karnej nie odpowiada współczesnym potrzebom społecznym.

Mowa nienawiści (hate speech), będą jednym z przedmiotów proponowanej ustawy jest pojęciem sformułowanym w piśmiennictwie państw zachodnich na gruncie badań nad dyskryminacją i wykluczeniem społecznym. Uznaje się, że mową nienawiści są wszelkie przejawy użycia języka w celu znieważenia, poniżenia bądź pomówienia danej osoby lub grupy osób, wyróżnianych przy użyciu wybranej cechy bądź kryterium, a także wywołania lub utrzymania nienawiści wobec takiej osoby lub osób.

Mowa nienawiści opiera się i odwołuje do przypisywanych zasadniczo wszystkim osobom z danej grupy nieprawdziwych cech i charakterystyk, które – operując utrwalonym przez kulturę stereotypem i uogólnieniem - pogarszają wizerunek społeczny i poczucie godności osób z tej grupy.

Mowa nienawiści najczęściej przybiera postać obraźliwych i poniżających wypowiedzi, gróźb bezprawnych oraz siania nienawiści skierowanej wobec osób należących do danej grupy. Kierując się tragicznymi doświadczeniami historycznymi, w szczególności mając na uwadze zbrodnie II wojny światowej, popełnione przede wszystkim na tle narodowościowym, etnicznym i rasowym, polski ustawodawca zawarł w obowiązującym kodeksie karnym przepisy penalizujące:

- przemoc lub groźbę bezprawną wymierzone wobec grupy osób lub poszczególniej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej, wyznaniowej lub z powodu jej bezwyznaniowości (art. 119 kk),
- nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość (art. 256 kk),
- publiczne znieważenie grupy ludności albo poszczególniej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości, a także naruszenie nietykalności cielesnej innej osoby z tych powodów (art. 257 kk).

Wskazane przepisy mają zasadniczo przeciwdziałać kryminalnym przejawom ksenofobii, antysemityzmu i rasizmu, a także przestępstwom dyskryminacji z uwagi na wyznanie i bezwyznaniowość. W połączeniu z zasadą nullum crimen sine lege oznacza to, że przejawy nienawiści wywołanej innymi przesłankami nie są penalizowane. Takie zawężenie ochrony należy uznać za nieuzasadnione.

2. Projektowane rozwiązania

W art. 1 w zmianach 2 i 3 proponuje się uchylene art. 135 § 2 k.k. oraz art. 212-215 k.k. w przyczyn opisanych w pkt. 1 niniejszego uzasadnienia.

W art. 1 w zmianach 1, 4 i 5 projektodawca proponuje uzupełnienia przesłanek popełnienia przestępstw z art. 119, 256 i 257 k.k.

Proponowane zmiany w art. 119 § 1 kk oraz art. 257 kk nie ograniczają się do rozszerzenia katalogu przesłanek zakazanej dyskryminacji (o przesłanki płci, tożsamości płciowej, ekspresji płciowej, wieku, niepełnej sprawności oraz orientacji seksualnej), ale dotyczą też zmiany redakcyjnej tych przepisów.

Obecna redakcja tych przepisów sugeruje, że ochroną prawnokarną objęte są tylko osoby będące nośnikami określonej cechy. Nie będą natomiast podlegać ochronie ofiary np. przemocy, które wprowadzie same określonej cechy nie mają, ale ich wiktyimizacja wynika z powiązania z osobą, która określoną cechę nosi, albo z faktu postrzegania ich przez otoczenie jako osób o określonej cesze. Takie ograniczenie jest nieuzasadnione.

W tej sytuacji projektuje się nowe brzmienie przepisów art. 119 § 1 kk i art. 257 kk, które – poprzez usunięcie zaimka „jej” – umożliwi ich interpretację pozwalającą na objęcie ochroną nie tylko osób należących do grup wymienionych w obu przepisach, ale również osób doświadczających dyskryminacji przez utożsamienie z tymi grupami. Dla przykładu: ochroną objęta będzie zarówno osoba homoseksualna, jak i osoba bez niepełnosprawności, która przebywa w towarzystwie osób z niepełnosprawnościami, z tego względu zostanie wzięta za osobę z niepełnosprawnościami i stanie się ofiarą przestępstwa z nienawiści motywowanego niechęcią do osób z niepełnosprawnościami.

Podobnie, celem proponowanych zmian w art. 256 kk jest nie tylko rozszerzenie katalogu przesłanek zakazanej dyskryminacji (o przesłanki płci, tożsamości płciowej, wieku, niepełnej sprawności oraz orientacji seksualnej), ale ponadto zmiana redakcyjna tego przepisu.

W świetle powyższego zasadny jest postulat zastąpienia słów „nawołuje do nienawiści” słowami „wywołuje albo szerzy nienawiść lub pogardę”. Użycie znamienia czasownikowego „wywołuje” realizować będzie postulat zgłaszany przez prof. L. Gardockiego. Z kolei dodanie wyrazu „szerzy” oznacza, że kryminalizacji poddane zostaną nie tylko takie wypowiedzi, które mają służyć sianiu nienawiści, ale również takie, które mają na celu jej rozpowszechnienie.

Przez nienawiść rozumie się stan uczuciowy przejawiający się we wrogości, często prowadzącej do konfliktów między grupami ludności na tle wymienionych różnic. Dodanie wyrazu „pogarda” ma na celu postawienie bariery wypowiedziom, które wyrażają brak szacunku i niechęć wynikającą z poczucia wyższości wobec osoby noszącej określoną cechę lub grupy takich osób. Uczucie pogardy w równym stopniu co uczucie nienawiści sprzyja zachowaniom o charakterze dyskryminacyjnym.

W art. 2 ustalono *vacatio legis* na 30 dni.

3. Źródła finansowania

Projektowane rozwiązania nie wywołują skutków finansowych dla Skarbu Państwa.

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej i braku obowiązku przedstawienia projektu instytucjom Unii Europejskiej

W ocenie projektodawców przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

5. Brak obowiązku notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw

Zmiany proponowane w projekcie dotyczą osób fizycznych. W związku z tym nie zachodzi zjawisko dyskryminacji określonej grupy przedsiębiorców.

7. Konsultacje społeczne

Proponowany projekt nie był poddany formalnym konsultacjom społecznym.

8. Zgodność z Konstytucją RP

W ocenie projektodawcy przedstawiony projekt ustawy jest zgodny z Konstytucją RP.

9. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Projektowane rozwiązania nie wymagają wydania dodatkowych aktów wykonawczych.

Warszawa, 18 czerwca 2020 r.

BAS-WAPM-1282/20

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie
zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Krzysztof Śmiszek)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W artykule 1 pkt 1, 4 i 5 projektu przewidziano zmianę artykułów 119, 256 i 257 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹, dalej jako: „k.k.”. Proponowane modyfikacje zmierzają do rozszerzenia katalogu znamion przestępstw: stosowania przemocy lub groźby bezprawnej (art. 119 § 1 k.k.), publicznego nawoływania do nienawiści (art. 256 § 1 k.k.) oraz publicznego znieważania (art. 257 k.k.) o czyny popełnione ze względu na następujące kryteria: płeć, tożsamość płciową, ekspresję płciową, wiek, niepełnosprawność lub orientację seksualną.

W artykule 1 pkt 2 i 3 projektu zaproponowano uchylenie przepisów penalizujących publiczne znieważenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 135 § 2 k.k.) oraz zniesławienie (artykuły 212–215 k.k.).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, ze zmianami.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Opiniowany projekt ustawy zawiera karnoprawne gwarancje związane z ochroną jednostki przed niezgodnym z prawem zachowaniem o charakterze dyskryminacyjnym. W prawie pierwotnym Unii Europejskiej istnieją normy prawne zakazujące dyskryminacji. Artykuł 19 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) upoważnia instytucje Unii Europejskiej do podejmowania środków niezbędnych do zwalczania dyskryminacji. Na podstawie tego przepisu można zdekodować ustanowiony w TfUE zakres zakazu dyskryminacji, który obejmuje kryteria: płci, rasy, pochodzenia etnicznego, religii, światopoglądu, niepełnosprawności, wieku oraz orientacji seksualnej.

Artykuł 21 Karty Praw Podstawowych UE² zakazuje wszelkiej dyskryminacji, w tym ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

W prawie pochodnym UE występuje wiele aktów prawnych, których celem jest zapewnienie równości osób. Większość z nich nie dotyczy jednak materii regulowanej na gruncie prawa karnego.

Aktem prawnym Unii Europejskiej, którego zakres normatywny obejmuje problematykę karnoprawną zwalczania niektórych zachowań o charakterze dyskryminacyjnym, jest decyzja ramowa Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych³, zwana dalej „decyzją ramową”. Opiniowany projekt ustawy należy ocenić pod kątem zgodności z decyzją ramową.

Zasada niedyskryminacji, w tym również jej aspekty karnoprawne, jest omawiana w aktach instytucji Unii Europejskiej o charakterze niewiążącym. Wśród nich wymienić można np. opinię Komitetu Regionów w sprawie niedyskryminacji, równości szans i wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób⁴ (zwaną dalej: opinią Komitetu Regionów) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie unijnego planu przeciwdziałania homofobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową⁵ (zwaną dalej: rezolucją Parlamentu Europejskiego).

² Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (2016/C 202/2), Dz. Urz. UE C 202 z 7.6.2016 r., str. 389.

³ Dz. Urz. UE L 328 z 6.12.2008 r., str. 55.

⁴ Opinia Komitetu Regionów 2009/C 211/12 „niedyskryminacja i równość szans oraz wprowadzenie w życie zasady równości traktowania osób” (Dz. Urz. UE C 211 z 4.9.2009 r., str. 90).

⁵ Rezolucja Parlamentu Europejskiego 2017/C 093/04 z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie unijnego planu przeciwdziałania homofobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową (Dz. Urz. UE C 93 z 24.3.2017 r., str. 21).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

W art. 1 ust. 1 lit. a decyzji ramowej nakazano państwom członkowskim Unii Europejskiej stosowanie niezbędnych środków zapewniających karalność umyślnego publicznego nawoływania do przemocy lub nienawiści skierowanej przeciwko grupie osób, którą definiuje się według: rasy, koloru skóry, wyznawanej religii, pochodzenia albo przynależności narodowej lub etnicznej, lub przeciwko członkowi takiej grupy. Państwa członkowskie UE zobowiązane zostały również do ustanowienia środków zmierzających do karania sprawców określonego powyżej czynu popełnionego przez publiczne rozpowszechnianie lub rozprowadzanie tekstów, obrazów lub innych materiałów (art. 1 ust. 1 lit. b decyzji ramowej). W art. 3 decyzji ramowej wskazano zasady określania sankcji karnych grożących za popełnienie czynów objętych zakresem regulacji tego aktu prawnego UE, które powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Czyny te, zgodnie z art. 3 ust. 2 decyzji ramowej, powinny podlegać karom o maksymalnym wymiarze co najmniej od 1 roku do 3 lat pozbawienia wolności. Termin implementacji decyzji ramowej upłynął dnia 28 listopada 2010 r.

Zmieniane w art. 1 pkt 1, 4 i 5 projektu przepisy realizują wskazane wyżej postanowienia decyzji ramowej. Sama proponowana nowelizacja ustawy nie ma jednak na celu implementacji decyzji ramowej, bowiem w istocie rozszerza już obowiązujące postanowienia art. 119 § 1 k.k., art. 256 § 1 k.k. i art. 257 k.k. o nowe kryteria, jakimi są: płeć, tożsamość płciowa, ekspresja płciowa, wiek, niepełnosprawność lub orientacja seksualna, a zatem o kryteria, których decyzja ramowa nie dotyczy. Proponowane w projekcie ustawy rozszerzenie przepisów o dodatkowe kryteria nie stoi w sprzeczności z przepisami decyzji ramowej. Należy uznać, że przepisy decyzji ramowej zostały już wdrożone do polskiego porządku prawnego.

Wśród aktów niewiążących można wskazać na opinię Komitetu Regionów, w której w punkcie 44 wymaga się przyjęcia przepisów prawnych wymierzonych przeciwko homofobii, w szczególności dotyczących zwalczania mowy nienawiści i przestępstwa nienawiści. Ponadto w punkcie 4 lit. J ppkt (v) rezolucji Parlamentu Europejskiego stwierdzono, że państwa członkowskie UE powinny przyjąć przepisy karnoprawne zabraniające podżegania do nienawiści ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową. Proponowane przepisy zawarte w art. 1 pkt 1, 4 i 5 projektu ustawy można uznać za realizujące wskazane zalecenia.

W pozostałym zakresie projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

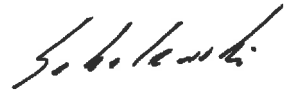
4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny w zakresie art. 1 pkt 1, 4 i 5 nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej, natomiast w pozostałym zakresie nie jest objęty tym prawem.

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 18 czerwca 2020 r.

BAS-WAPM-1283/20

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Śmiszek) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

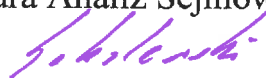
W artykule 1 pkt 1, 4 i 5 projektu przewidziano zmianę artykułów 119, 256 i 257 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹, dalej jako: „k.k.”. Proponowane modyfikacje zmierzają do rozszerzenia katalogu znamion przestępstw: stosowania przemocy lub groźby bezprawnej (art. 119 § 1 k.k.), publicznego nawoływania do nienawiści (art. 256 § 1 k.k.) oraz publicznego znieważania (art. 257 k.k.) o czyny popełnione ze względu na następujące kryteria: płeć, tożsamość płciową, ekspresję płciową, wiek, niepełnosprawność lub orientację seksualną. W artykule 1 pkt 2 i 3 projektu zaproponowano uchylenie przepisów penalizujących publiczne znieważenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 135 § 2 k.k.) oraz zniesławienie (artykuły 212–215 k.k.).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

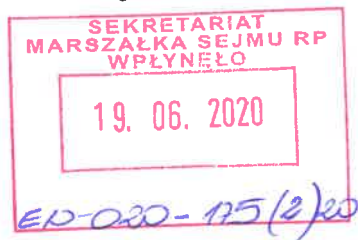
Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, ze zmianami.

Warszawa, 15 czerwca 2020 r.

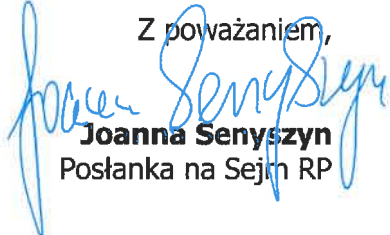
Joanna Senyszyn
Posłanka na Sejm RP
IX kadencji

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

informuję, że wyrażam poparcie po projektem ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny, który został złożony do laski Marszałkowskiej w dniu 10 czerwca 2020 r. przez Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy (Razem, Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna Roberta Biedronia).

Z poważaniem,

Joanna Senyszyn
Posłanka na Sejm RP

cc

Temat dotyczy poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Śmieszek).

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z 17 czerwca 2020 r., SPS-WP-173-107/20, zawierające prośbę o przedstawienie opinii dotyczącej **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny** (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Śmieszek), z upoważnienia Dyrektora Departamentu Legislacji i Dobrych Praktyk Kontraktowych uprzejmie informuję, że Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej nie zgłasza uwag do regulacji zawartych w projekcie ustawy.

Tomasz Golik
radca

RODO - Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Ta wiadomość jest przeznaczona do wyłącznego użytku jej adresata. Jeśli otrzymali Państwo tę wiadomość przez pomyłkę, prosimy o bezzwłoczne skontaktowanie się z nadawcą oraz jej usunięcie. Jeśli nie są Państwo adresatem tej wiadomości, to jej wykorzystanie, w szczególności poprzez rozpowszechnianie, dystrybucję, powielanie, publikację wiadomości lub zawartych w niej informacji i/lub dokumentów, jest zabronione. Pomyśl o środowisku, nie drukuj tej wiadomości jeśli nie musisz.

GDPR - Information on the processing of personal data can be found on web page of The General Counsel to the Republic of Poland. This message is intended for the sole use of its recipient. If you received this message by mistake, please immediately notify the sender and then destroy the message. If you are not the intended recipient, under no circumstances should you use this e-mail in particular by means of disseminating, distributing, copying, publishing the message itself or information / documentation/data contained therein. Think of the environment, please do not print this e-mail unless you really have to.